

Zaaknummer : 1458515
Raadsvergadering : 22 september 2026

Onderwerp : Werkwijze opvolging aanbevelingen rekenkamer 2026

Collegevergadering : 23 juni 2026
Portefeuillehouder : Wethouder H.A. Leliveld
Steller : Jacqueline Freriksen tel. : 0545-250250
Team Bestuursondersteuning

Te nemen besluit

1. De werkwijze vast stellen waarbij door de raad vastgestelde aanbevelingen uit rekenkamerrapporten worden uitgewerkt in een Plan van Aanpak (PvA) door het college.
2. Het college maximaal zes maanden na vaststelling van aanbevelingen geven om een PvA aan de raad aan te bieden.
3. De voortgang op de PvA's jaarlijks rapporteren via de Planning & Control-cyclus (jaarstukken).
4. Aanbevelingen van de Rekenkamer die gericht zijn aan de raad zelf blijven buiten het PvA.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Rekenkameronderzoeken leveren een belangrijke bijdrage aan de verbetering van beleid, uitvoering en bestuurlijke sturing. In de huidige praktijk ontbreekt echter een vaste werkwijze voor de opvolging van aanbevelingen. Hierdoor kan onduidelijkheid ontstaan over prioritering, uitvoering en voortgang. Met de introductie van het nu voorgestelde een Plan van Aanpak als vaste werkwijze wordt deze lacune ingevuld.

Argumentatie**1. Heldere proces- en rolverdeling versterkt bestuurlijke duidelijkheid**

De Rekenkamer adviseert de gemeenteraad via onderzoeksrapporten en aanbevelingen. De griffie verzorgt de verdere behandeling richting de raad, waaronder het opstellen van het raadsvoorstel.

Het college krijgt van de Rekenkamer voorafgaand aan het aanbieden van het rapport door de Rekenkamer aan de raad de mogelijkheid een bestuurlijke reactienota aan de Rekenkamer te sturen. Hierin kan het college reageren op de aanbevelingen en aandachtspunten meegeven over bijvoorbeeld de uitvoerbaarheid en bestuurlijke afwegingen. De Rekenkamer geeft de bestuurlijke reactie door aan de raad.

Nadat de raad, op basis van een voorstel van de griffie, de aanbevelingen van de rekenkamer al dan niet heeft overgenomen, vormt dit de opdracht aan het college om te komen tot een Plan van Aanpak (PvA). In dit PvA geeft het college aan:

- op welke wijze aanbevelingen worden opgepakt;
- welke prioritering wordt aangebracht;
- welke planning wordt gehanteerd;
- wat uitvoerbaar is en wat niet, inclusief motivering en wat hiervoor nodig is.

Door deze aanvullende stap expliciet op te nemen ontstaat meer duidelijkheid over de vertaalslag van aanbeveling naar uitvoering en wordt de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het college concreet ingevuld.

2. Het Plan van Aanpak vormt de verbindende schakel tussen aanbeveling en uitvoering

Met het PvA wordt concreet gemaakt hoe aanbevelingen worden vertaald naar beleid, uitvoering en organisatorische inzet. Het PvA maakt bestuurlijke keuzes expliciet en biedt de raad handvatten om haar kader stellende en controlerende rol gericht uit te oefenen.

In te vullen door Griffie:

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

De gemeenteraad beoordeelt hiermee niet alleen de aanbevelingen zelf, maar ook de wijze waarop het college voornemens is deze te realiseren.

3. Borging binnen bestaande bestuurlijke instrumenten voorkomt parallelle verantwoordingsstructuren

De opvolging van aanbevelingen wordt niet ingericht als afzonderlijk verantwoordingsspoor, maar geïntegreerd binnen de reguliere Planning & Control-cyclus en – waar relevant – de Lange Termijn Agenda (LTA).

Hiermee wordt voorkomen dat naast bestaande sturings- en verantwoordingsinstrumenten aanvullende monitoringsstructuren ontstaan. Door opvolging onderdeel te maken van reguliere planning, prioritering en verantwoording blijft het onderwerp bestuurlijk geborgd én transparant voor de raad.

4. Structurele rapportage via de P&C-cyclus zorgt voor overzicht en continuïteit

De voortgang op de uitvoering van PvA's wordt periodiek opgenomen binnen de reguliere Planning & Control-documenten, waaronder de jaarstukken.

Hiermee wordt invulling gegeven aan de informatievoorziening richting de raad, zonder onnodige verzwarend van administratieve lasten of separate verantwoordingsprocessen.

5. Zuivere rolverdeling blijft uitgangspunt

Aanbevelingen van de Rekenkamer die betrekking hebben op de raad blijven de verantwoordelijkheid van de raad zelf en maken geen onderdeel uit van het PvA.

Het PvA richt zich uitsluitend op aanbevelingen die aan het college zijn gericht. Hiermee blijft de dualistische rolverdeling tussen raad en college helder en zuiver.

6. Gerichte evaluatie waar dit bestuurlijke meerwaarde heeft

Een generieke evaluatie van alle aanbevelingen, zoals de Rekenkamer voorstelt, wordt door ons niet doelmatig geacht. Het is aan de raad om eventueel de rekenkamer te vragen onderzoek te doen naar het geheel. Uitgangspunt hierbij is dat evaluatie ondersteunend moet zijn aan bestuurlijke sturing en kwaliteitsverbetering en niet leidt tot extra administratieve belasting zonder toegevoegde waarde. In een Plan van Aanpak wordt de concrete vertaalslag gemaakt. Enerzijds het concretiseren van de aanbeveling. Anderzijds het vertalen van een aanbeveling naar actie. Omdat de raad dit vervolgens zelf weer vaststelt is een algemene toets op de uitleg een aanpak van alle aanbevelingen in onze ogen overbodig.

7. Bestuurlijke afstemming draagt bij aan gedragen werkwijze

Hiermee wordt gewerkt vanuit een gezamenlijk gedragen proces en ontstaat duidelijkheid over verwachtingen, rollen en verantwoordelijkheden.

Kanttekeningen en risico's

1. Instemming van de raad is noodzakelijk

De voorgestelde werkwijze vraagt expliciete vaststelling door de gemeenteraad.

2. Balans tussen sturing en uitvoeringsruimte blijft noodzakelijk

Aanbevelingen van de Rekenkamer zijn vaak meer generiek of abstract geformuleerd. Het uitwerken en duiden van de aanbeveling in een Plan van Aanpak en het vervolgens toetsen door de raad of deze uitleg de juiste is, voorkomt onduidelijkheid en verschil in verwachtingen. Het Plan van Aanpak moet voldoende richting geven aan de raad, zonder de noodzakelijke bestuurlijke afwegingsruimte en uitvoeringsflexibiliteit van het college te beperken. De raad gaat over het Wat, het college over de Hoe vraag. Daarmee voldoen wij aan de rapportage verplichting zoals opgenomen in artikel 185a van de gemeentewet.

3. Uitwerking vraagt organisatorische capaciteit

De uitwerking, monitoring en periodieke verantwoording van PvA's vraagt inzet van de organisatie. Dit wordt opgenomen in ieder vast te stellen PvA, zodat de gemeenteraad hierin een afweging kan maken in prioritering en kosten.

Financiën

Wordt afzonderlijk opgenomen bij ieder Plan van Aanpak

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Communicatie

De vastgestelde werkwijze wordt:

- intern geïmplementeerd binnen de organisatie;
- de Rekenkamer stellen we schriftelijk op de hoogte van het raadsbesluit

Initiatief, participatie en rol gemeente

Niet van toepassing.

Planning en evaluatie

- Eerste toepassing: eerstvolgend Rekenkamerrapport na vaststelling
- Planning in de raad is aan het Presidium

Alternatieven

Niet van toepassing.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

drs. J. Jonker

drs. J.H.A. van Oostrum

Raadsvergadering : 22 september 2026

De raad van de gemeente Berkeland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 2 juni 2026

b e s l u i t:

1. De werkwijze vast stellen waarbij door de raad vastgestelde aanbevelingen uit rekenkamerrapporten worden uitgewerkt in een Plan van Aanpak (PvA) door het college.
2. Het college maximaal zes maanden na vaststelling van aanbevelingen geven om een PvA aan de raad aan te bieden.
3. De voortgang op de PvA's jaarlijks rapporteren via de Planning & Control-cyclus (jaarstukken).
4. Aanbevelingen van de Rekenkamer die gericht zijn aan de raad zelf blijven buiten het PvA.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 22 september 2026

de griffier,

de voorzitter,

drs. J.A. Satijn

drs. J.H.A. van Oostrum

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Werkwijze opvolging aanbevelingen rekenkamer 2026

Aanbevelingen van de Rekenkamer worden door de gemeenteraad vastgesteld. De wijze waarop deze aanbevelingen vervolgens door het college worden vertaald naar uitvoering, prioritering en monitoring is in de huidige praktijk onvoldoende eenduidig vastgelegd. Hierdoor kan onduidelijkheid ontstaan over voortgang, bestuurlijke keuzes, uitvoerbaarheid en verantwoording.

De aanbevelingen van de Rekenkamer zijn meestal generiek en wat abstract geformuleerd. Hierdoor is de opdracht van de raad aan het college mogelijk niet eenduidig. Eenduidig in dat alle raadsleden hetzelfde beeld bij de aanbeveling en het beoogde resultaat. En eenduidig in de vertaling die het college hier vervolgens op maakt.

Omdat het raadsvoorstel door de griffie wordt voorbereid en de bestuurlijke wederhoor niet de plek is om als college uitgebreid in te gaan op de inhoudelijke vertaling en uitwerking van een aanbeveling, kan er een verschil in verwachtingen ontstaan. Dit wordt niet opgelost door een periodieke rapportage over de voortgang op de aanbevelingen, maar door een extra uitwerkingsslag door het college. Deze uitwerkingsslag in de vorm van een Plan van Aanpak is de concretisering van de aanbevelingen en een vertaling naar acties. Door dit vervolgens als raad te bespreken en vast te stellen worden de aanbevelingen van de rekenkamer geconcretiseerd en de verwachtingen helder gemaakt.

Met dit voorstel wordt een vaste bestuurlijke werkwijze geïntroduceerd waarbij:

- de rolverdeling tussen Rekenkamer, raad, griffie en college explicieter wordt gemaakt;
- aanbevelingen worden vertaald naar een concreet Plan van Aanpak (PvA);
- het college inzichtelijk maakt hoe en in welk tempo opvolging plaatsvindt;
- de raad structureel wordt meegenomen in de voortgang via bestaande bestuurlijke instrumenten;
- opvolging onderdeel wordt van reguliere sturing en verantwoording.

Hiermee ontstaat een transparante en bestuurlijk gedragen werkwijze die bijdraagt aan duidelijkheid in rollen, versterking van de kaderstellende en controlerende rol van de raad en betere uitvoerbaarheid binnen de organisatie.

De aanbevelingen van de Rekenkamer vormen daarbij het startpunt, het PvA de bestuurlijke vertaalslag naar uitvoering en de Planning & Control-cyclus het moment van structurele verantwoording.

De voorgestelde werkwijze verduidelijkt de rollen van Rekenkamer, raad, griffie en college en zorgt ervoor dat aanbevelingen niet losstaand worden gevolgd, maar onderdeel worden van reguliere bestuurlijke sturing en verantwoording.